

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦЕНТР ОХОРОНИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ УПРАВЛІНЯ
КУЛЬТУРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

**ЗВІД
ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ
ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Лохвицький район

Полтава
ТОВ «АСМІ»
2012

УДК: 904(457.53)
ББК: 63.3(4Укр-4Пол)-7
3-43

*Друкується за рішенням Вченої ради Полтавського краєзнавчого музею.
Протокол № 8 від 29 серпня 2012 р.*

Головна редакційна колегія:

Волошин Ю.В., доктор історичних наук, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка;
Киридон А.М., доктор історичних наук, Київський міжнародний університет;
Кривошея В.В., доктор історичних наук, заступник директора Українського інституту національної пам'яті;
Мокляк В.О., заступник директора з наукової роботи Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Моргунов Ю.Ю., доктор історичних наук, Інститут археології Російської Академії Наук;
Пархоменко В.О., заступник – керівник апарату Полтавської облдержадміністрації;
Супрун Т.Ю., учений секретар Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Супруненко О.Б., кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України;
Титаренко В.П., доктор історичних наук, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка;
Титова О.М., кандидат історичних наук, директор Центру пам'яткознавства НАН України і УТОПІК;
Фасій Г.І., начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації;
Фесик К.Б., директор Полтавського краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України;
Якименко М.А., доктор історичних наук, професор, Полтавська державна аграрна академія.

Упорядкування, підготовка до друку В. О. Мокляка

*При передруку, чи іншому використанні матеріалів, посилання на джерело обов'язкове.
Відповідальність за достовірність наведених фактів,
правильність цитування несуть автори статей.*

Автори статей: В.А. Андрієць, А.С. Ароян, В.В. Бережна, С.І. Бочарова, О.О. Вільмовська, В.А. Войналович, І.М. Гавриленко, В.В. Касьян, О.В. Коваленко, О.С. Лимар, Л.М. Лугова, Р.С. Луговий, І.С. Мельникова, В.О. Мокляк, Ю.Ю. Моргунов, А.М. Наговіцина, М.І. Назаренко, Г.М. Некрасова, В.А. Павленко, О.В. Пальчик, Ю.О. Пуголовко, Н.М. Сиволап, О.А. Скирда, О.В. Стригіна, О.Б. Супруненко, А.І. Тимошук, О.М. Ткаченко, Н.Я. Цехмістро, Н.Ф. Шаповал, Ю.О. Шилів, Н.Д. Янко.

Звід пам'яток історії та культури України: Полтавська область.
3-43 Лохвицький район [Текст] = Register of Monuments of History and Culture of Ukraine: Poltava Region. Lohvitsa district / Полт. краєзн. муз.; В.А. Андрієць, А.С. Ароян, В.В. Бережна та ін.; голов. ред. кол.: Ю.В. Волошин, А.М. Киридон, В.В. Кривошея та ін.; [упорядн., наук. ред. В.О. Мокляк]. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2012. – 440 с.

ISBN 978-966-182-223-7

Пропоноване увазі читача видання продовжує серію публікацій матеріалів до «Зводу пам'яток історії та культури України», що знаходяться на території Полтавської області. Даний випуск присвячений пам'яткам природи, археології, історії, архітектури та техніки, що розташовані на території Лохвицького району Полтавської області.

УДК: 904(457.53)
ББК: 63.3(4Укр-4Пол)-7

© Полтавський краєзнавчий музей, 2012.
© В.А. Андрієць, В.О. Мокляк, В.В. Шерстюк,
О.А. Скирда, ілюстрації, 2012
© ТОВ «АСМІ», оформлення, 2012

ISBN 978-966-182-223-7

Джерела та література: Паспорт пам'ятки історії та культури СРСР. № 4.1.(2.2.3)725 – 2.16.12 // Робочий архів науково-дослідного відділу пам'яткознавства Полтавського краєзнавчого музею; Українська Радянська Енциклопедія. Т. 5: Кантата – Кулики. – 2-е вид. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1983. – С. 560–561.

В.О. Мокляк, О.А. Скирда

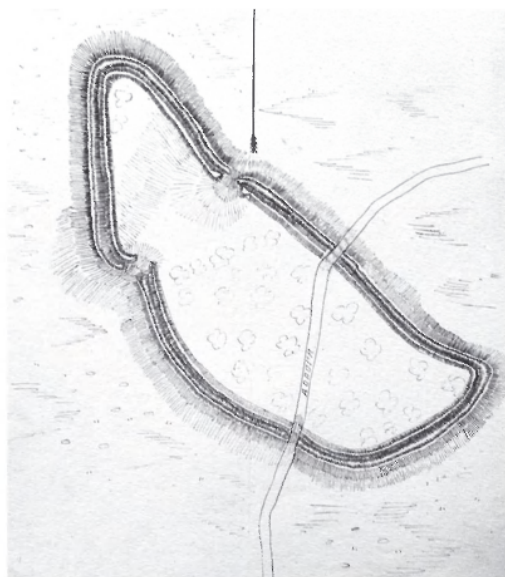
Бодаква, с., Бодаквинська сільська рада

116. Городище (VIII – X ст.) (археол.)

Знаходиться за 1,5 км на південний захід від північної околиці села, на дюнному підвищенні лівого берега р. Сули, в ур. Панське.

Вперше обстежене у 1927 р. М. Семенчиком, у 1945 р. оглянуте Ф. Копиловим, у 2011 р. – Р.С. Луговим та О.В. Коваленко.

Городище VIII – X ст. розташоване на дюнному піщаному, видовженому по

лінії північний захід – південний схід, підвищенні лівого берега р. Сули (5 – 6 м над рівнем заболоченої заплави). Оборонні споруди склалися із валу висотою 3 – 5 м, ескарпованого схилу та берми – підрізаного схилу з рівною площадкою шириною до 2 м. Ф. Копилов фіксував у товщі валу, на глибині 1 м, дерев'яні конструкції. В північній частині городища вал з обох боків переривається. Через південну частину пам'ятки проходить стара ґрунтова дорога.

Внутрішня площа городища – зарослий лісом рівний майданчик розмірами 150 x 250 м (близько 3,5 га). На її поверхні простежується значна кількість заглиблень – решток заглиблених жител.

Потужність культурного шару не визначена, але М. Семенчик відзначав серед підйомного матеріалу скупчення фрагментів глиняного посуду роменського типу, вуглин та глиняної обмазки.

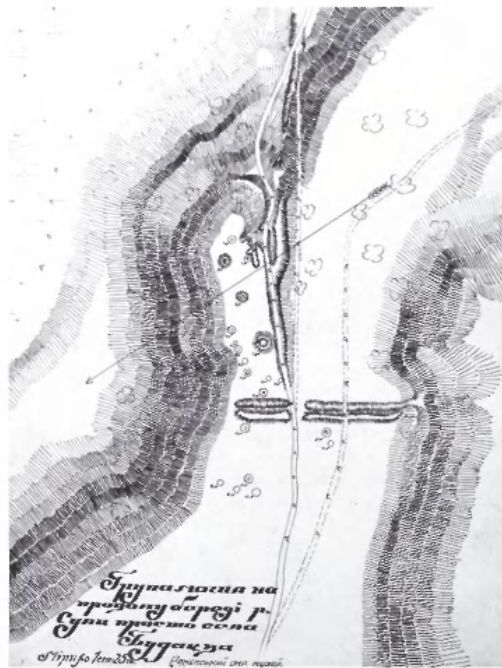
Джерела: Семенчик М. Археологічні дослідження Посулля. 1927 р. // НА ІА НАНУ. – Ф. ВУАК. – Спр. 116/17а. – Арк. 10; [Грічук О.] Мапа західної частини Верхнього Посулля досліджуваного літом 1927 р. // НА ІА НАНУ. – Ф. ВУАК. – Спр. 116/15. – Арк. № 2; Копилов Ф.Б. Відвіт про розвідку археологічних пам'яток в районі Середнього Посулля починаючи від Лохвиці до м.Горошина, в основному по правому березі річки Сули в 1945 р. // НА ІА НАНУ. – 1945/8. – Ф.е. – № 507. – Арк. 7; Луговий Р.С., Коваленко О.В. Звіт про археологічні розвідки у Гадяцькому та Лохвицькому районах Полтавської області у 2011 році // НАПКМ”.

Р.С. Луговий, О.В. Коваленко

117. Городище та курганий могильник, (X – XIII ст.) (археол.)

Знаходиться за 1,3 км на захід від с. Бодаква та за 0,9 км на північний

* Шифр зберігання Звіту авторами статті не поданий.

схід від с. Христанівка, на відрогоподібному виступі високого правого берега р. Сули, в ур. Козача гора.

Виявлені та обстежені у 1927 р. М. Семенчиком, у 1928 р. М. Ренським проведені розкопки, у 1945 р. оглянуті Ф. Копиловим, у 2010 р. – Р.С. Луговим, О.В. Коваленко, В.В. Касьяном.

Городище, округлої в плані форми, знаходиться на відрізаному від плато ярами виступі високого корінного берега з плоским рівним майданчиком, що має стрімкі ескарповані схили, а з північно-західного боку, у найвужчому місці відділений валом висотою 1,5 м та ровом глибиною 1,5 м. Обстеженнями Ф. Копилова з'ясовано, що частина згаданих оборонних споруд зруйнована під час будівництва т. зв. «Панської дороги», яка проходить через пам'ятку.

На поверхні городища, розмірами 180 x 250 м, візуально помітні неглибокі западини, ймовірно, рештки заглиблених жител. Крім того, у вужчій частині майданчика є курганоподібний насип висотою до 2 м, діаметром 6 м.

На північний захід від городища знаходиться курганний могильник. За даними розвідок М. Семенчика у 1927 р. налічувалось 20 насипів, розвідками 2010 р. зафіксовано лише 11 курганів.

Стан пам'ятки незадовільний, що пов'язано з діяльністю грабіжників, які пошкодили більшість насипів курганів шурфами та траншеями.

Джерела: Семенчик М. Археологічні дослідження Посулля. 1927 р. // НА ІА НАНУ. – Ф: ВУАК. – Спр. 116/17а. – Арк. 10; [Грічук О.] Мапа західної частини Верхнього Посулля досліджуваного літом 1927 р. // НА ІА НАНУ. – Ф: ВУАК. – Спр. 116/15. – № 4; Ренський М. Звіти за археологічні дослідження на Лохвиччині рр. 1927 та 1928 // НА ПКМ. – Спр. № 343. – Арк. 5 – 8; Копилов Ф.Б. Відвіт про розвідку археологічних пам'яток в районі Середнього Посулля починаючи від Лохвиці до м. Горошина, в основному по правому березі річки Сули в 1945 р. // НА ІА НАНУ. – 1945/8. Ф.е. – № 507. – Арк. 5; Луговий Р.С., Касьян В.В. Звіт про археологічні розвідки у Лохвицькому, Семенівському та Великобагачанському районах Полтавської області у 2010 році // НА ПКМ. – Спр. № 361. – Арк. 22, мал. 117 – 121.

Р.С. Луговий, О.В. Коваленко,
В.В. Касьян

118. Поселення (III – IV тис. до н.е., неоліт) (арх.)

Знаходиться на північно-східній околиці села, в урочищі Копилівщина.

Виявлене Ф. Б. Копиловим у 1945 р.

Розташоване на великій піщаній дюні в заплаві лівого берега р. Сули, на березі озера.

Серед знахідок – уламки кераміки, що належали, вірогідно, одній порівняно тонкостінній гостродонній посудині, виготовленій із глини з домішкою піску, орнаментованій відбитками глибоких вдавлень двозубого гребінцевого штампу та відступаючими наколами овальної форми. Стінки зберегли сліди підлощування. Крім того, трапився крем'яний відщеп без вторинної об-

Наукове видання

Упорядник – **МОКЛЯК** Володимир Олександрович

**ЗВІД ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ:
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ**

Лохвицький район

Відповідальні за випуск: В.О. Мокляк, Т.Ю. Супрун, К.Б. Фесик.
Комп'ютерна верстка – Є.А. Кулинич.

Підписано до друку 29.11.2012 р.
Формат паперу 70×100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 35,8. Тираж 300 пр. Зам. № 6071.

Видавець і виготовлювач ТОВ «АСМІ».
36011, м. Полтава, вул. В. Міщенко, 2.
Тел./факс: (0532) 56-55-29.

Свідectво суб'єкта видавничої справи
серія ДК №3357 від 25.12.2008 р.